

Arbeids- og sosialdepartementet
Velferdspolitisk avdeling
postmottak@asd.dep.no

Deres ref.: 15/4150

Oslo, 20. februar 2016

Høringssvar – forslag om endret fastsetting av grunnlaget for korttidsytelsene etter folketrygdlovens kapittel 8, 9 og 14

Kunstnernettverket samler 19 landsomfattende organisasjoner som representerer skapende og utøvende kunstnere i Norge. Samlet har disse forbundene om lag 25 000 medlemmer. Nettverket arbeider med kunstnerpolitikk, med særlig vekt på kunstneres inntektsforhold, sosiale rettigheter, stipend, vederlag og opphavsrett.

Kunstnernettverket er svært positive til den forenklingen av regelverk og søknadsprosedyre, som den nye a-ordningen innebærer, og til endringen av trygdlovens § 8-42. I det følgende berører vi bare punkter hvor vi har kommentarer.

Kunstnerne er en uensartet gruppe, men noen fellestrekk finnes: Hovedvekten av Kunstnernettverkets medlemmer har *skiftende* inntekter fra flere ulike kilder, og de har ofte skiftende tilknytningsform: Kunstnerne er næringsdrivende, arbeidstakere, frilansere eller en kombinasjon. En del grupper har engasjementer med korttidsansettelser, en del har vedvarende deltidsjobber ved siden av kunstnergjeringen.

I denne sammenhengen er det viktigste fellestrekket for kunstnerne at de har *lave* samlede inntekter. Dette gjør dem ekstra sårbare. Vi ber derfor om at dette hensyntas og at det gis noe mer rom for skjønn enn i forslaget som foreligger.

Pkt. 3.4 Beregning av sykepenger til selvstendig næringsdrivende

Selvstendig næringsdrivende har i dag en sykepengedekning på 65 prosent av sykepengegrunnlaget fra og med 17. sykefraværsdag. Kunstnernettverket ønsker at sykepengedekningen til enkeltpersonsforetak økes til 100 %. Vi viser her til Venstres forslag til statsbudsjett for 2016 som lanserer en styrking av sykelønnsordningen for selvstendig næringsdrivende som ledd i en opptrappingsplan over tre år.

Pkt. 5 Forslag om endring av regler for fastsetting av sykepengegrunnlaget for arbeidstakere

Vi støtter den foreslåtte forenklingen i regelverket med noen unntak.

Fireukersregelen

Det foreslås at fireukersregelen opprettholdes. Her vil vi påpeke at kravet om at folketrygdens medlem må "ha vært i arbeid i minst fire uker umiddelbart før han eller hun ble arbeidsufør" risikerer å utelukke en del kunstnere som har mange kortere engasjementer i løpet av et år, men ikke selv kan avgjøre når engasjementene starter og avsluttes. Vi ber om at det her åpnes for i unntakstilfeller å kunne anvende skjønn, hvis medlemmet kan dokumentere tilstrekkelig aktivitet i løpet av en tolv månedersperiode.

WWW.KUNSTNERNETTVERKET.NO POST@KUNSTNERNETTVERKET.NO

NORSKE BILLEDKUNSTNERE | NORSKE KUNSTHÅNDVERKERE | FORBUNDET FRIE FOTOGRAFER | GRAFILL | DEN NORSKE FORFATTERFORENING | NORSKE BARNE- OG UNGDOMSBOKFORFATTERE
NORSKE DRAMATIKERES FORBUND | NORSK OVERSETTERFORENING | NORSK FAGLITTERÆR FORFATTER- OG OVERSETTERFORENING | MUSIKERNES FELLESORGANISASJON
NORSK KOMPONISTFORENING | NOPA - NORSK FORENING FOR KOMPONISTER OG TEKSTFORFATTERE | NORSK SKUESPILLERFORBUND | NORSK SCENEINSTRUKTØRFORENING
NORSKE SCENOGRAFER | NORSKE DANSEKUNSTNERE | NORSK FILMFORBUND | NORSKE FILMREGISSØRER | NAVIO- NORSK AUDIOVISUELL OVERSETTERFORENING

Pkt. 6 Arten av inntekt som utgjør den aktuelle månedsinntekten

Departementet understreker i høringsforslaget at sykepengegrunnlaget utgjøres av "lønnsinntekt og andre godtgjørelser som er resultatet av arbeidstakerens egen arbeidsinnsats". Det presiseres at hvordan dette defineres kan variere.

For skapende kunstnere og frilansere honoreres det gjerne i flere omganger, først honorar for det aktuelle oppdraget, og senere for gjenbruk, tilleggsutnyttelse, utnyttelse i andre kanaler eller medier, osv. Slike tilleggshonorarer er, om ikke en "fast" del av lønnen, (jf. pkt. 6.2 om bonus, s. 21), så i det minste noe kunstneren budsjetterer med når oppdraget inngås. For næringsdrivende går slike inntekter inn som en del av den øvrige næringsinntekten og inngår derfor i sykepengegrunnlaget.

For ikke-ansatte lønntakere vil imidlertid slike vederlag og tilleggshonorarer normalt lønnsinnberettes i kode 923 og ikke regnes med i den pensjonsgivende inntekten. Slike honorarer faller ikke bort under sykdomsperioden, men muligheten til å generere fremtidige tilleggshonorarer/vederlag gjør det. Er man syk over lengre tid, vil det altså ikke bare være honoraret som faller bort, men også fremtidige inntekter.

Kunstnernettverket mener derfor at slike inntekter bør kunne medregnes i sykepengegrunnlaget. En mulighet kunne være å opprette en egen lønnskode for vederlag, royalty og andre typer gjenbrukshonorarer. Vi ber departementet se på dette.

Pkt. 7 Sykepengegrunnlaget når trygden yter sykepenger (trygdeperioden)

I all hovedsak stiller vi oss positive til den automatikk som ligger i a-ordningen, og støtter de fleste forslagene under dette punktet.

Vilkåret om at avvik årsinntekt/siste tolv måneder må overstige 25 prosent

Vilkåret om at avviket må være minst 25 prosent gir i en del tilfeller ganske urimelige utslag, særlig for personer med lave og skiftende inntekter. Vi mener grenseverdien bør settes lavere, fortrinnsvis senkes til 15 prosent, og at det samme bør gjelde for frilansere, næringsdrivende og de med kombinerte inntekter.

Pkt. 9.2 Særlig om frilansere

Vi stiller oss i utgangspunktet positive til de forenklingene som ligger i høringsforslaget og til en ny hovedregel som gir et mer aktuelt beregningsgrunnlag enn de tre siste ferdigliggede årene.

For ansatte vil lønnen de siste tolv måneder vanligvis gi et godt bilde av den generelle inntektssituasjonen. Men for kunstnere forekommer sterkt variable inntekter og uregelmessige utbetalinger svært ofte. De kan for eksempel motta en engangsutbetaling som gjelder mange måneders arbeid. Blant annet er det enkelte kunstnerstipender som regnes som pensjonsgivende inntekt samtidig som de utbetales som engangsbeløp som skal dekke en lang periode. I noen tilfeller vil derfor gjennomsnittsinntekten siste tre år gi et riktigere bilde av de faktiske inntektsforholdene. I disse tilfellene, og særlig hvis mottakeren av den aktuelle ytelsen har unormalt store inntektsvariasjoner, bør gjennomsnittet for de tre siste årene derfor unntaksvis fortsatt kunne legges til grunn.

Når sykepengegrunnlaget (som hovedregel) skal fastsettes på samme måte som for arbeidstakere vil dessuten skjønnsmulighetene som ligger i forslaget til ny § 8-30, andre ledd, kunne komme til anvendelse. Som vi har

pekt på i merknadene til pkt. 7 ovenfor, mener vi at vilkåret om avvik mellom omregnet årsinntekt og rapportert inntekt siste 12 måneder bør settes vesentlig lavere enn 25 prosent.

Pkt. 9.3 Kombinert inntekt som frilanser og selvstendig næringsdrivende

Dette er en sak Kunstnernettverket har arbeidet for lenge, og vi hilser den foreslåtte endringen velkommen.

Når det gjelder forsikringsordningene håper vi at man også her utarbeider enklere søknadsprosedyrer og kommer frem til en enkel løsning tilpasset frilansernes situasjon, slik at frilansere slipper å betale proportsatsen for næringsdrivende for hele sin inntekt.

På vegne av Kunstnernettverket,
vennlig hilsen utvalget for trygd og pensjon

Ika Kaminka, foreningsleder Norsk Oversetterforening (leder)
Knut Alfsen, forbundsleder Norsk Skuespillerforbund
Tove Bøygard, styremedlem NOPA – Norsk forening for komponister og tekstforfattere
Jan Terje Helmlí, juridisk rådgiver Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening
Katinka Maraz, styreleder Forbundet Frie Fotografer
Lars Magnus Sæthre, daglig leder Norsk filmforbund
Christine Thomassen, nestleder Musikernes fellesorganisasjon